Tertúlies pedagògiques dialògiques a la universitat

written by Sara Carbonell | 4 de December de 2025

Creació de sentit i llenguatge de la possibilitat

Està àmpliament demostrat l'impacte de les **tertúlies pedagògiques dialògiques** (TPD) en la formació del professorat. Jo mateixa he viscut eixes millores com a professora, quan vaig començar a participar fa més de 10 anys en el Seminari de València A Muscles de Gegants i quan, per primera vegada, vaig llegir i vaig debatre les grans obres de l'educació.

Recorde que molts i moltes **comentàvem com ens hauria ajudat poder fer TPD en els anys d'universitat**, que és quan vam iniciar la nostra formació com a futurs docents. Per sort, esta actuació educativa d'èxit ja s'ha estés en moltes universitats i està beneficiant centenars de futurs docents.

Este quadrimestre hem llegit ***Escoles democràtiques*** (Apple & Beane, 1997) en l'assignatura *Organització i direcció de centres*. L'alumnat de primer de magisteri reconeixia que mai havia llegit i debatut cap llibre (tampoc de literatura) i van enfrontar la primera tertúlia amb un poc de por de no saber fer una aportació. No obstant això, com les TPD es basen en els principis de l'**aprenentatge dialògic**, jo estava segura que anirien adonant-se que tots i totes sabem expressar les nostres idees, pensaments i sentiments (tenim **intel·ligència cultural**) i que fer-ho des d'un **diàleg igualitari** donaria un sentit profund als continguts de l'assignatura.

Tertúlia rere tertúlia, la creació de sentit ha anat en augment, amb aportacions cada vegada més profundes i plenes de desig de transformar l'educació, d'obrir les escoles a la participació democràtica, de crear organitzacions en les quals es busquen veus diverses perquè, sense elles, no és possible la millora. Participar en la TPD en primera persona els ha possibilitat creure realment que estar en la direcció dels centres educatius és una oportunitat preciosa de poder generar un impacte social amb projectes de direcció plens d'evidències científiques, **somnis** i **esperança**. Projectes compartits i liderats amb persones diverses de la comunitat educativa que tenen la fortalesa de superar qualsevol barrera que es pose per davant.

Alguns dels últims paràgrafs compartits per les persones participants reflectixen que, després de les tertúlies, ha anat creixent el llenguatge de la possibilitat en els seus pensaments i les seues mirades, així com la il·lusió i l'esperança que una altra educació és possible.

> ***«El "temps de compartir" ens va proporcionar una oportunitat per a conéixer diferents facetes de les persones, la qual cosa feien en el seu temps lliure, com***

> *era la seua família i què sentien en les notícies. Vam valorar este temps i el consideràvem una part important de la nostra comunitat democràtica (…) no estàvem d'acord en tot, però havíem decidit que unes certes coses eren importants per a nosaltres» (p. 137)*

> *«Després d'un cert debat, un estudiant va dir el que tots sentíem: "…No érem un grup especial, però la situació ens va fer especials"» (p. 154)*

> *«Estes històries ens recorden que el significat més profund de la democràcia es forma no sols en la brillant retòrica política, sinó en els detalls de la vida quotidiana» (p. 158)*

Estes trobades de lectura i debat de la teoria els hem combinats amb entrevistes a equips directius d'escoles que són **comunitats d'aprenentatge** o que apliquen **actuacions educatives d'èxit**, la qual cosa els ha acabat de confirmar que es pot transformar la societat quan els projectes de direcció i educatius estan plens de somnis de transformació i van de bracet de la ciència d'impacte social.

Les TPD ens han fet un quadrimestre especial i han possibilitat compartir somnis de millora social que perduraran si els mantenim vius sempre.

Imatge: Freepik